

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiuni-uite*: Sefa Bey, personal și ca Ministru al Turciei, cu Societatea pentru industria morăritului.

Curtea de apel din București, secf. II: Eliza Candiano-Popescu, fostă Arion, cu Maria Zissu și alții.

Tribunalul județului Bacău: Rudolf Schraïner cu Ministerul public.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ. — *Tribunalul comercial al Senei*. — Observație de S. R.

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 18 Iunie 1915

Președinta d-ului G. N. Bagdat, prim-președinte

Sefa Bey, personal și ca Ministru al Turciei, cu Societatea pentru industria morăritului

STAT STRĂIN. — ACTE CU CARACTER PRIVAT. — COMPETENȚĂ. — TRIBUNALE ROMÂNE. — ART. 13 C. CIV.

STAT STRĂIN. — FAPTE ILICITE SĂVÂRȘITE DE AGENȚII SĂI. — RESPONSABILITATE CIVILĂ. — ART. 1000 C. CIV.

1⁰ Imunitatea de jurisdicțiune de care un stat străin se bucură în România, se aplică numai atunci când acțiunea intentată înaintea tribunalelor române are de cauză un act de guvernământ, adică un act săvârșit de statul străin, în virtutea dreptului său politic, în virtutea suveranității sale; în toate celelalte cazuri, însă, în care acțiunea în contra statului străin se întemeiază pe un act sau contract cu caracter privat, pe un fapt ilicit, etc., deci pe acte care n'au caracter politic, competența tribunalelor române trebuie recunoscută, căci în asemenea cazuri neaducându-se nici o atingere suveranității statului străin, este și firesc și rațional a se aplica regula din art. 13 c. civ.

2⁰ Un stat străin este responsabil, pe temeiul art. 1000 c. civ., pentru faptele agenților săi, când aceste fapte nu intră în categoria actelor de guvernământ.

No. 11. — Respins, ca nefondat, recursul făcut de Sefa Bey, personal și ca Ministru al Turciei, contra deciziei Curții de apel din Galați, secf. I, No. 2 din 1915, în proces cu Societatea pentru industria morăritului.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Stoicescu; d-l avocat P. Missir, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat N. Mitescu, pentru intimat, în combateri; d-l procuror general Sc. Popescu, în concluziuni, pentru respingere.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului II de casare:

II. «Al doilea motiv, pe care se bază contestația lui Sefa Bey, eră că, chiar dacă s'ar consideră făina sechestrată ca aparținând Statului otoman, încă sechestrul nu poate fi menținut, întrucât acțiunea principală intentată Ministerului de război otoman derivă din rechiziție, care fiind exercițiul unui atribut de suveranitate, nu poate fi supus unei jurisdicțiuni străine. Aceasta este incompetentă să judece acțiunea principală și, prin consecință, să ordone și măsuri conservatoare, — incompetența *ratione materiae*, — și deci de ordine publică, ce poate fi invocată chiar de datornicul sechestrat, pe orice cale, deci și pe aceea a contestației.

«Societatea reclamantă nu are nimic de spus în principiu în contra acestei apărări, ea pretinde însă că, sub pretext de rechiziție, Statul otoman a comis o confiscare, deci un quasi-dilict de drept comun, pentru care nu are imunitatea de jurisdicție ce i se cuvine numai pentru actele de suveranitate. Cum că rechiziția făinei a fost o simplă confiscare, aceasta ar rezulta din faptul că nu s'ar fi îndeplinit, în specie, nici una din condițiile legale, pe care legea otomană le prevede, pentru ca o rechiziție să poată avea loc.

«Contestatorul Sefa Bey, nu numai că contestă caracterul arbitrar al exproprierei aplicate societății reclamante, dar

obiectează că cea mai abuzivă deposedare a particularilor de sacii lor de făină, când deposedarea se face de partea publică pentru a da hrana armatei, tot rechiziție este. Rechizițiile făcute fără lege și cu cele mai flagrante încălcări ale legii, tot actul de suveranitate rămâne, și prin urmare declinarea de competență se impune dela sine, în virtutea chiar a apărării ce își face societatea reclamantă.

«Curtea, urmând același sistem de judecată, lasă neatinsă și nementionată apărarea lui Sefa Bey, și însușindu-și modul de a vedea al societății reclamante, respinge contestația și pe acest motiv.

«Curtea, procedând astfel, comite un exces de putere și o omisiune esențială».

Având în vedere că, rezultă, din deciziunea cu No. 2 din 1915, a Curții de apel din Galați, secțiunea I, adusă în recurs, că Societatea anonimă pentru industria morăritului, fostă frații Galiățatos, din Brăila, prin acțiunea intentată contra Statului otoman, acțiune explicată prin concluziunile orale puse în instanța de apel, a cerut ca să fie condamnat Statul otoman să-i plătească lei 163.812 în aur, valoarea a 6.600 saci de făină, proprietatea societății reclamante, aflate în Iulie 1914 în portul Constantinopol, pe vaporul «România», al Societății italiene postale, și vaporul «Minas», sub pavilion elin, făină ce a fost ridicată după bordul acelor vapoare, de agenții Statului otoman din Constantinopol, înainte de descărcare, fără nici o formă și fără a i-se plăti valoarea ei;

Că, concomitent cu această acțiune, Societatea reclamantă a cerut tribunalului să ordone înființarea unui sechestrului asigurător, pe orice avere mobilă aparținând Statului otoman, aflătoare pe bordul vasului Nicolae al II-lea, ancorat în portul Sulina, sechestrul ce s'a și înființat asupra cantității de 28.754 saci cu făină, aflați pe bordul suszisiului vapor;

Că, în contra înființării sechestrului, s'a ridicat contestație de Excelența Sa Sefa Bey, ministru plenipotențiar și trimis extraordinar al Imperiului otoman în București, personal și ca reprezentant al Statului otoman, și de Abdul Muttalib Bey, personal și ca mandatar al Semilunei Roșii otomane, din Constantinopol, contestațiuni ce au fost respinse de tribunalul Brăila, secția I, prin sentința comercială No. 79 din 1914;

Că, această sentință a tribunalului Brăila, fiind atacată cu apel de ambii contestatori, Curtea de apel din Galați, prin decizia adusă în recurs, le-a respins apelurile ca nefundate;

Având în vedere că, contestatorii, atacând cu recurs decizia Curții de apel din Galați, această înaltă Curte,

secția II, a respins ca nefundat recursul lui Abdul Muttalib Bey, iar în ce privește recursul Excelenței Sale Sefa Bey, întemeiat pe trei motive, după ce respinge ca neîntemeiat primul motiv, pe celelalte două motive de recurs, asupra cărora avusese loc două divergențe de opinii, le-a trimis în judecata secțiunilor-unite, conform art. 20 din legea organică a Inaltei Curți;

Că, înaintea secțiunilor-unite, Excelența Sa Sefa Bey, prin reprezentantul său, retrăgând motivul al treilea de recurs, s'a susținut și s'a discutat numai motivul al doilea de recurs, rămas singur în cercetarea și judecata secțiunilor-unite;

Considerând că, din cele mai sus expuse, rezultă că chestiunea trimisă în judecata secțiunilor-unite, este aceea din motivul al doilea de casare, adică aceea de a se ști dacă tribunalul Brăila este sau nu competent să judece acțiunea Societății reclamante în contra Statului otoman, astfel cum este constatată acea acțiune prin deciziunea supusă recursului și cum se găsește raportată mai sus și, în consecință, dacă cu competență sau nu tribunalul Brăila a ordonat înființarea sechestrului asigurător cerut de Societatea reclamantă;

Considerând că, dacă dispozițiunile art. 13 din codul nostru civil, în generalitatea lor și indiferent de orice considerațiuni de ordin internațional, autoriză a recunoaște instanțelor judecătorești române competența să judece acțiunea unui Român în contra unui stat străin, ordinea publică internațională cere însă a se ține seamă, la aplicarea art. 13 din codul civil, de distincțiunea ce se face în doctrină de un însemnat număr de autori, la care s'a raliat, în timpul din urmă, jurisprudența belgiană și cea italiană, și a decide, conform acestei distincțiuni, că un stat străin se bucură în România de imunitatea de jurisdicțiune, oricâteori acțiunea ce i s'a intentat de un Român are de cauză un act de guvernământ, adică un act săvârșit de statul străin, în virtutea dreptului lui politic, în virtutea suveranității sale; și că, din contra, trebuie recunoscută competența tribunalelor române, în toate cazurile în care acțiunea în contra statului străin se întemeiază pe un act sau contract cu caracter privat, pe un fapt ilicit, etc., deci pe acte care n'au caracter politic, căci în asemenea cazuri neaducându-se nici o atingere suveranității statului străin, este și firesc și rațional a se aplica regula din art. 13 codul civil;

Considerând că, instanța de fond, Curtea de apel,

după ce a stabilit, prin deciziunea adusă în recurs, principiile rezumate în considerentul precedent — principii afirmate și de recurent, prin chiar motivul II de casare în discuțiune — intrând în examinarea faptelor priciniei, își face convingerea și constată în deciziune, din actele ce i s'a prezentat de părți și din concluziunile lor orale, că făina n'a fost rechiziționată pentru hrana armatei otomane, cum pretindea, fără să fi putut dovedi, Statul otoman înaintea acelei instanțe, și că din contră, făina a fost ridicată de agenții Statului otoman, în portul Constantinopol, după bordul vaselor pe care se găsea, înainte de descăcare, fără îndeplinirea vreunei formalități și fără a o plăti, săvârșindu-se astfel o confiscățiune, o adevărată spoliațiune în paguba Societății reclamante;

Considerând că de acest fapt al agenților săi, constatat în mod suveran de instanța de fond, răspunde Statul otoman, pe temeiul art. 1000 c. civil ;

Considerând că, pentru această răspundere, Statul otoman este justițiabil de tribunalele române, conform dispozițiunilor art. 13 din codul civil, astfel cum s'a stabilit în considerentele precedente, întrucât faptul constatat de instanța de fond în mod suveran și care a dat naștere la răspundere, nu intră în categoria actelor de guvernământ ;

Considerând că, așa fiind, motivul de casare este nefundat și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIUNEA II

Audiența dela 16 Octombrie 1915

Președinta d-lui I. Coandă, consilier

Eliza Candiano-Popescu, fostă Arion, cu Maria Zissu și alții

UZUFRACT.— ABUZ DE FOLOSINȚĂ.— CERERE DE DESFIINȚARE.— RECLAMANT.— DOVADA CALITĂȚII DE PROPRIETAR.— ART. 558 C. CIV.

PRESCRIPTIUNEA DE 30 ANI.— POSESIUNE.— PRECARI-TATE.— ART. 1847 ȘI 1853 C. CIV.

PRESCRIPTIUNE.— POSESIUNE PRECARĂ.— TRANSFORMARE ÎN POSESIUNE UTILĂ.— ART. 1858 C. CIV.

EVICȚIUNE.— PRESCRIPTIUNEA DE CINCI ANI.— IMOBIL ADJUDECAT.— VÂNZARE BENEVOLĂ.— PERSOANE CAPABILE.— MINORI.— ART. 568, 688 ȘI 689 C. CIV.

PRESCRIPTIUNE.— JUST TITLU.— HOTĂRÎRI JUDECĂTOREȘTI.— ART. 1897 C. CIV.

1⁰ Pentru ca cineva să poată cere, pentru abuz de folosință, desființarea uzufructului ce există asupra unui bun, este neapărat necesar să fie proprietar al acelui bun, căci încuviințarea unei asemenea cereri din partea justiției implică recu-

noașterea calității de proprietar a celui ce reclamă.

Prin urmare, uzufructuarul este în drept să pretindă dovada acestei calități și să discute titlurile înfățișate de reclamant.

2⁰ O posesiune precară nu poate conduce la prescripțiunea achizitivă de 30 ani.

3⁰ Posesiunea precară poate fi transformată în posesiune utilă pentru prescripțiune, când ea a fost transmisă unui terțiu de bună credință.

4⁰ Prescripțiunea de cinci ani, prevăzută de art. 568 pr. civ., nu este aplicabilă, când imobilul adjudecat a făcut obiectul unei vânzări benevole între persoane capabile, și pentru că, chiar dacă ar fi vorba despre o licitațiune pentru bunuri de minori, încă art. 688 și 689 pr. civ., care se ocupă de regulile privitoare la asemenea vânzări, nu declară aplicabile în acest caz dispozițiunile art. 568 suscitată.

5⁰ Hotărârile judecătorești fiind numai declarative, iar nu atributive de drepturi, nu pot constitui un just titlu, care să ducă la prescripția de zece ani.

No. 201.— Respins, ca nefundat, apelul făcut de Eliza Candiano, fostă Arion, contra sentinței tribunalului Dâmbovița, No. 304 din 1911, în proces cu Maria Zissu, locot. Al. Pastia și Constantin C. Pastia.

Au pledat: pentru apelantă, d-l avocat Cornescu; pentru intimată, d-l avocat Barbu Păltineanu.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut în termen, prin petițiunea înregistrată la No. 3678 din 2 Iulie 1911, de Eliza I. Arion, azi Eliza Candiano-Popescu, în contra sentinței civile No. 304 din 27 Mai 1911, a tribunalului Dâmbovița, prin care se respinge ca nefundată acțiunea intentată împotriva lor locotenent-colonel Ștefan Vlădescu, Vasile Popescu, Dr. C. Pastia, Toma C. Deșliu și sublocotenent Alex. P. Pastia ;

Având în vedere că, prin această acțiune, reclamanta a cerut, la prima instanță, ca locotenent-colonel Ștefan Vlădescu, să fie declarat decăzut din uzufructul ce i s'a constituit prin actul de donațiune autentificat de tribunalul de notariat Ilfov, la No. 4531 din 1905, și sentința să fie declarată opozabilă celorlalți părâți, judecându-se că sentința No. 457 din 1903, a tribunalului Dâmbovița, este nulă față de reclamantă ;

Având în vedere că, în cursul procesului, încetând din viață Dr. C. Pastia și Toma Deșliu, au fost chemați în locul celui dintâi Const. C. Pastia, Ana T. Deșliu, Maria A. Zisu, cu autorizația soțului său, Alexandrina V. Popescu, Sabina Pastia, locot. Al. Pastia

și Constanța Boiarolu, iar în locul celui de al doilea s'a citat Angelica Deșliu, C. Deșliu, general I. Deșliu, Mihail Deșliu și Eliza Politimos;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, lucrările din dosar și actele înfățișate, din care se constată, în fapt, cele ce urmează:

Incetând din viață, în anul 1849, în Târgoviște, pitarul Alecu Pastia, fosta lui soție, serdăreasa Ecaterina, născută Pleșoianu, recăsătorită cu Mihail Vlădescu, este orânduită, după cum rezultă din adresa No. 492 din 7 Februarie 1850, a prezidentului tribunalului Dâmbovița, ca epitroapă a casei răposatului; printre copiii minori ai acestuia, figură și C. Pastia, care a figurat în procesul de față sub numele de Dr. C. Pastia. La 20 August 1849, se alcătuisse de către șlenul tribunalului Dâmbovița, în asistența procurorului, inventarul averii răposatului. În acest inventar figură ca avere mobilă doi cai, șase țigani, două case în Târgoviște, o livadă și o vie pe Valea Voivozilor, cu livade de pruni și fân, două odăi și o povarnă. Serdăreasa Ecaterina-Vlădescu iscălește acest inventar, făcând mențiune în privința averii mobile, că casele din Târgoviște sunt ale ei, iar livada și via sunt supuse pretențiunilor ei zestrale și a altor creditori. La Februarie 1868, moare Mihail Vlădescu, al doilea soț al Ecaterinei Vlădescu, rămânând în urma lui, din această căsătorie, trei fii minori, între care și Ștefan Vlădescu, (care figurează în procesul de față ca pârât). La 9 Decembrie 1878, Ecaterina Vlădescu, proprietară absolută a două case din Târgoviște și a unei vie situată în Valea Voivozilor, voind a vinde de bunăvoie câte trele aceste imobile prin licitațiune, adresează, în acest scop, președintelui tribunalului Dâmbovița, o cerere, care este admisă, ordonându-se scoaterea în vânzare a imobilului. La 23 Martie, se dresează de portărelul tribunalului procesul-verbal de situație a imobilelor, iar la 15 Septembrie 1879, aceste imobile sunt adjudecate definitiv asupra locotenentului Ștefan Vlădescu, fiul vânzătoarei, care oferise 4.800 lei pentru case și 2.600 lei pentru vie. La 12 Februarie 1880, Ecaterina Vlădescu declară, printr'o petițiune adresată președintelui tribunalului, că a primit prețul dela adjudecatar, căruia se liberează, la 14 Februarie 1880, o ordonanță de adjudecare pentru toate imobilele, care este transcrisă la No. 48 din 1880, fără a fi însă executată prin portărei. La 1891, se ordonă de tribunalul Ilfov, s. III, luarea unei inscripții ipotecare, în valoare de 30.000 lei, asupra viei din Valea Voivozilor, pentru garantarea pretențiunilor dotale ale Iosefinei Vlădescu, soția lt.-colonel Ștefan Vlădescu. Această inscripțiune însă este desființată în Ianuarie 1905, după cererea soților Vlădescu (jurnalul tribunalului Ilfov, secția III, No. 812 din 1905), fiind transferată asupra proprietăților lt.-colonel Vlădescu, din București, strada Bateriilor No. 16 și strada Polonă No. 96. La 25 Mai 1905, prin actul autenticat la No. 453 din 1905, de tribunalul Ilfov, secția de notariat, lt.-colonel Ștefan Vlădescu, dăruiește de veci Elizei I. Arion, fiica nepoatei sale de soră, Sofia Candiano-Popescu, nuda proprietate a viei din Valea Voivozilor, rezervându-și până la încetarea

sa din viață uzufructul acestui imobil; donațiunea este acceptată prin acelaș act de donatară, iar originalul actului autenticat se liberează soțului d-nei Arion, care îl încredințează lt.-colonel Ștefan Vlădescu, împreună cu petiția de transcriere adresată grefierului tribunalului Dâmbovița. Transcrierea în registrele tribunalului Dâmbovița se efectuează sub No. 591 din 1905, la 1 Iulie 1905, iar actul original este liberat, conform cererei părților, lt.-colonel Ștefan Vlădescu. În 1906, soția acestuia, Iosefina Vlădescu, cere, contradictor cu soții Arion, să se anuleze radierea inscripțiunei ce figură asupra viei din Valea Voivozilor, radiere încuviințată în 1905 de tribunalul Ilfov, secția III, după cererea sa, tribunalul Ilfov, secția IV, prin-sentița No. 140 din 20 Martie 1906, confirmată prin decizia Curții de apel din București, secția II, No. 35 din 26 Ianuarie 1907, respinge această acțiune. La 5 Februarie 1908, d-l C. Pastia cheamă în judecată pe lt.-colonel Ștefan Vlădescu, spre a fi obligat a-i lăsa în deplină stăpânire via din Valea Voivozilor. La ziua înfățișerei, 5 Septembrie 1908, pârâtul, la interogator, recunoaște că via a aparținut pitarului Alecu Pastia, tatăl D-rului Pastia, iar nu mamei lor comune, Ecaterina Vlădescu, decedată la 1900; că, chiar mama sa i-a spus acest lucru, înainte de a muri, și că a fost o înțelegere între dânsa și Dr. Pastia, ca să mai stăpânească via 10 ani dela moartea mamei lor, spre recompensarea cheltuelilor de îmbunătățirile făcute. În fond, pârâtul a cerut a se admite acțiunea reclamantului. În consecință, tribunalul, prin sentița No. 457 din 1908, a admis în totul acțiunea. Nefăcându-se apel, această sentița este investită cu formula executorie la 26 Februarie 1909 și executată la fața locului la 22 August 1909, de portărelul tribunalului Dâmbovița, după ce la 5 Septembrie 1908, Dr. C. Pastia ridicase dela dosarul cauzei, cu învoirea scrisă a colonelului Vlădescu, actele ce depusesese în original și în copie. Înainte însă de a se efectua investiția cu formula executorie și anume la 22 Decembrie 1908, Eliza I. Arion intentase acțiunea de față, care a fost respinsă, prin sentița atacată cu apel, pentru motivul că reclamanta nu înfățișase actul de donațiune din 1905 în original. Se face apel de către Eliza Arion, care cere dela tribunalul de notariat Ilfov să i se libereze un exemplar al actului de donațiune, potrivit art. 1188 c. civil, susținând că a pierdut originalul. La înfățișare, colonelul Ștefan Vlădescu prezintă originalul ce se află în păstrarea sa, zicând că se va remite soților Arion, după încetarea sa din viață. Cererea soților Arion este în consecință respinsă, prin jurnalul No. 3167 din 14 Mai 1911.

În cursul instanței, Dr. C. Pastia vinde via în chestiune locotenentului Alecu Pastia și, prin partajul efectuat în urma încetării sale din viață, via a rămas în lotul acestuia. Ceilalți pârâți au rămas în cauză ca reprezentanți și moștenitori ai D-rului Pastia, iar apelanta despărțindu-se, a continuat procesul sub numele de Eliza Candiano.

Având în vedere că, apelanta cere ca pârâtul, colonel Ștefan Vlădescu, să fie declarat decăzut din uzufructul viei în chestiune, pentru că, prin declarațiunile ce a făcut cu ocaziunea procesului de revendicare ce i

se intentase de Dr. Pastia, dânsul a abuzat de folosința sa; a mai cerut, în acelaș timp, ca socotindu-se ca nulă sentința obținută de Dr. Pastia, decizia ce se va pronunța să fie declarată opozabilă acestuia, prin reprezentanții și urmașii săi;

Având în vedere că, apelanta susține că nu este loc ca în această acțiune să se cerceteze titlurile de proprietate ale părților asupra viei din Valea Voivozilor, de oarece nu înțelege să intenteze o acțiune reală în revindecare, ci numai o acțiune pentru decăderea din uzufruct;

Că, dar, înainte de a se cercetă temeiurile acțiunii, urmează a se determină natura ei;

Considerând că, calificarea unei acțiuni nu se determină după terminologia întrebuințată de cel care o pornește, ci după natura dreptului pe care îl consacră această acțiune;

Că, dacă rezultatul unei acțiuni va fi, în mod direct sau indirect, consacrară față de pârât a calității de proprietar a reclamantului, este neapărat necesar, în asemenea caz, ca să se cerceteze titlurile de proprietate;

Având în vedere că, în cazul de față, apelanta cere ca sentința, prin care se pronunța decăderea din uzufruct, să fie declarată opozabilă reprezentanților D-rului C. Pastia;

Considerând că, pentru ca cineva să poată cere desființarea uzufructului ce există asupra unui bun, este neapărat necesar să fie proprietar al acestui bun; deci, încuviințarea din partea justiții a unei asemenea acțiuni, implică neapărat calitatea de proprietar;

Că, deci, dacă se deființează uzufructul față de alte persoane, în afară de uzufructuar, se stabilește prin aceasta față cu ele, calitatea de proprietar al bunului;

Că, prin urmare, aceștia sunt în drept să pretindă dovada calității de proprietar celui ce reclamă și a discută titlurile înfățișate, mai ales atunci când, ca în cazul de față, acțiunea vizează pe acei cari dețin imobilul;

Având în vedere că, apelantul susține că deține imobilul dela colonelul Ștefan Vlădescu, în virtutea actului de donație din 1905;

Având în vedere că, deținătorii imobilului susțin că via este proprietatea D-rului C. Pastia, provenind din moștenirea acestuia dela pitarul Alecu Pastia, și că colonelul Ștefan Vlădescu, nefiind niciodată proprietar, nu a putut transmite prin donațiune proprietatea Elizei Candiapo;

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus,

a figurat în inventarul averii pitarului Alecu Pastia, întocmit în 1859, o vie în Valea Voivozilor; că, cu această ocazie, fosta lui soție, Ecaterina Vlădescu, nu a ridicat nici o pretențiune de proprietate asupra viei, susținând că ar avea pretențiuni zestrăle în această privință, pe când tot cu această ocaziune a afirmat că este proprietara caselor din Târgoviște, trecute asemenea în inventar;

Că, cu nici un act nu s'a făcut dovada că minorii Pastia ar fi transmis proprietatea viei Ecaterinei Vlădescu, epitroapa și mama lor;

Având în vedere că, din depunerile martorilor, admiși de Curte prin jurnalul No. 2763 din 21 Decembrie 1913, audiați în conformitate cu prescripțiunile legii de procedură civilă (art. 196) de judecătorul delegat al tribunalului Dâmbovița, și în special din arătările martorului Sache Negoescu, rezultă că via pentru care există azi procesul, este tot aceea care a aparținut pitarului Alecu Pastia; că, deci, nu poate fi îndoială asupra identității locului;

Că, prin urmare, se stabilește că via în chestiune a fost proprietatea D-rului Pastia, prin moștenire dela părintele său, pitarul Alecu Pastia, iar nu a colonelului Ștefan Vlădescu;

Având în vedere că apelanta susține, că colonelul Ștefan Vlădescu eră proprietar, în virtutea ordonanței de adjudecare dela 1880 și în virtutea prescripției;

Că, în ceea ce privește ordonanța de adjudecare, de sigur că faptul neobișnuit că o vânzare de bună voe între persoane capabile, s'a făcut cu formele licitațiunii publice, nu viciază vânzarea, însă pentru ca acest act să poată transmite proprietatea, este necesar ca vânzătoarea să fi fost proprietara imobilului vândut; or, s'a arătat mai sus că acest lucru nu este cu nimic dovedit, ci, din contră, se stabilește că proprietar a fost Dr. Pastia;

Având în vedere că apelanta, în susținerea afirmațiunii sale, că colonel Vlădescu putea să-i transmită proprietatea viei, a invocat: a) prescripția achizitivă de 30 ani; b) prescripția extintivă de 30 ani; c) prescripția de 10 ani (art. 1858); d) prescripția de 5 ani (art. 568 pr. civ.), întemeindu-se și pe art. 1806 c. civ.;

Având în vedere, cu privire la prescripția de 30 ani, că această susținere nu este fundată, pentru că deși colonelul Vlădescu a stăpânit via de pe la 1883, nu au trecut 30 ani dela 1879, data adjudecării ei asupra lui Ștefan Vlădescu, până la 1908, data intentării prezen-

tei acțiuni, și posesiunea Ecaterinei Vlădescu nu poate fi unită cu cea dintâi, pentru că neinvocându-se și neexistând în persoana ei nici un caz de intervertire a posesiunii, în fapt sau în drept, această stăpânire a fost precară, fiind exercitată pentru D-rul Pastia și, deci, nu a putut conduce la prescripțiunea de 30 ani;

Având în vedere că, nici prescripțiunea extinctivă nu poate fi opusă cu succes, dat fiind că proprietatea nu se pierde prin neuz, și că nu poate exista prescripțiunea extinctivă fără corolarul indispensabil al unei prescripțiuni achizitive din partea cuiva, dar, deosebit de aceasta, Dr. Pastia nu are nevoie să intenteze acțiune în revendicare în contra Ecaterinei Vlădescu, care, după cum s'a stabilit, nu putea să stăpânească decât pentru dânsul, iar dela luarea în posesiune de către colonelul Vlădescu, nu au trecut 30 ani;

Având în vedere că prescripția de 10 ani, invocată, este bazată pe ordonanța de adjudecare dela 1880, unită cu posesiunea de peste 10 ani, exercitată de către colonelul Vlădescu;

Având în vedere că, aceste elemente de fapt există în cazul de față, însă este necesar, potrivit art. 1858 alin. III, că acel care dobândește posesiunea viciată, să fie de bună credință, spre a o putea preface într-o posesiune utilă;

Având în vedere că, din toate împrejurările expuse pe larg mai sus, rezultă, pentru Curte, convingerea deplină că colonelul Ștefan Vlădescu n'a fost de bună credință, nici la anul 1879, când a dobândit imobilul, nici ulterior, cunoștința sa despre realitatea lucrurilor rezultă din legăturile strânse de rudenie, care existau între dânsul, Ecaterina Vlădescu și Dr. Pastia, din calea licitațiunii publice, întrebuintată pentru o vânzare benevolă între persoane capabile, intenția de a îndreptă idea de fraudă, care reese tocmai din luarea acestei precauțiuni insolite, și, în fine, din cele arătate de colonelul Vlădescu, în concluziunile scrise, depuse la prima instanță. Atitudinea ulterioară a autorului apelantei confirmă deplin această afirmațiune, căci este greu ca, față cu împrejurările mai sus descrise, să fie socotit de bună credință un om care, după ce dăruiește un imobil, știind că nu-i aparține, caută întâi să greveze imobilul dăruit cu o sarcină, pe care tot el ceruse să fie desființată, și apoi achiesează la o acțiune în revendicare a imobilului dăruit, îndreptată împotriva lui, fără a da de știre proprietarului fondului;

Având în vedere că, în lipsa elementului bune cre-

dințe din partea achizitorului Vlădescu, nu poate invoca nici prescripția de 10 ani;

Având în vedere că, prescripția de 5 ani, prevăzută de art. 568 pr. civilă, nu este aplicabilă, pentru că este vorba de o vânzare benevolă între persoane capabile, și pentru că, chiar dacă ar fi vorba despre o licitație pentru bunuri de minori, încă art. 688 și 689 pr. civilă, nu declară ca aplicabile în acest caz dispozițiunile art. 568;

Având în vedere că, neexistând prescripție, nu mai este necesar a se discuta dacă a fost sau nu întrerupere, potrivit art. 1867 c. civil;

Având în vedere că, dreptul de proprietate al colonelului Vlădescu nefiind dovedit, apelanta a dobândit nuda proprietate dela o persoană care nu era proprietară, și deci nu este proprietară și nu poate cere desființarea uzufructului;

Că, în zadar dânsa susține că și reprezentanții D-rului Pastia au căpătat drepturile lor tot dela colonel Vlădescu, întâi pentru că hotărârile judecătorești sunt declarative, iar nu atributive de drepturi, și, în al doilea rând, dreptul acestor intimați asupra imobilului în chestiune este stabilit prin probele enunțate mai sus, iar nu prin hotărârea dela 1908;

Având în vedere că, acțiunea Elizei Candiano este deci, din acest punct de vedere, nefondată și urmează a fi respinsă, împreună cu apelul făcut de dânsa;

Având în vedere că, stabilindu-se, față cu reprezentanții D-rului Pastia și cu colonelul Vlădescu, că acesta nu a fost proprietar și nu a putut transmite nuda proprietate Elizei Candiano, nu se mai poate discuta și admite, față de colonelul Vlădescu, cererea acesteia de desființarea uzufructului;

Văzând și cererea de cheltuieli, făcută de intimații prezenți, pe care Curtea, în apreciere, le fixează la suma de 100 lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Balș, respinge apelul, etc.

Semnați: I. Coandă, Al. Dem. Oprescu, M. Balș.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența dela 30. Mai 1915

Președinta d-lui I. Beștelei, judecător de ședință

Rudolf Schraimer cu Ministerul public

REPAUSUL DOMINICAL. — STABILIMENTE INDUSTRIALE. — CONTRAVENȚIUNE. — INFRAȚIUNE CONTINUĂ. — URMĂRIRE. — LUCRU JUDECAT. — ART. I L. REPAUS. DUMINECAL.

Din textul art. 1 al legii repausului duminical, rezultă că stabilimentele industriale trebuiesc în-

chise și puse în stare de a nu funcționa timp de 24 ore, în zilele anume indicate, de unde urmează că dacă în acest interval, la un moment dat, stabilimentul a fost deschis și a funcționat, în acel moment a avut loc prima săvârșire a infracțiunii, iar toate celelalte acte de executare, săvârșite în acelaș interval de 24 ore, nu sunt decât o prelungire și continuare a aceleiaș infracțiuni.

Prin urmare, în asemenea caz, fiind vorba de o infracțiune continuă, adică unică, nu poate avea loc decât o singură urmărire penală și deci o singură pedeapsă.

No. 825.— S'a prezentat oponentul R. Schraimer, asistat de d-l avocat Gr. Mârza. Ministerul public, reprezentat prin d-l procuror Volenti Ionescu.

Tribunalul,

Asupra opoziției penale de față:

Văzând că, prin cartea de judecată No. 1251 din 1914, a d-lui jude ocol. I rural Bacău, inculpatul Rudolf Schraimer, bărbier, din orașul Bacău, a fost condamnat la 20 lei amendă în folosul camerei de comerț din Focșani, pentru că a contravenit la art 1 din legea repausului duminical, prin faptul că a ținut deschis și lucrat tot timpul zilei de Duminică 7 Septembrie 1914, în salonul său de bărbierie, din strada Bacău-Piatra No. 35; că, inculpatul declarând apel și fiindu-i respins prin sentința acestui tribunal No. 274 din 1915, a făcut opoziție, ce urmează a se judeca astăzi;

Văzând că oponentul, prin avocatul său, susține că, pentru acelaș fapt constatat de către acelaș agent competent, în aceeaș zi, însă la o altă oră, a fost judecat tot astăzi în opoziția la apelul ce făcuse contra cărții de judecată No. 1155 din 1914, a aceleiaș judecătorii, reducându-i-se, prin sentința No. 812 de astăzi, pedeapsa la 10 lei amendă, cerând tribunalului să constate lucru judecat, fiind vorba de o infracțiune continuă;

Văzând că d-l prim-procuror, în concluziunile sale, susține că în speță fiind vorba de două infracțiuni instantanee comise în timpuri deosebite, nu se poate invoca autoritatea lucrului judecat;

Considerând că, în doctrină și jurisprudență, discutându-se teoria infracțiunilor instantanee (momentane) și continue (succesive), se admite că acelea instantanee iau sfârșit în momentul în care sunt săvârșite, fără a se mai putea prelungi dincolo de un atare moment, pe când acelea continue, chiar după prima lor săvârșire, sunt de natură a se continua un timp mai mult

sau mai puțin îndelungat, identice cu ele însăș. Infracțiunile instantanee, oricare ar fi fost timpul întrebuintat spre a le prepara și executa, iau sfârșit imediat ce o atare executare a avut loc, adică din acest moment și prin acest singur fapt; acelea continue, deși considerate ca existente și îndeplinite din chiar momentul primei lor săvârșiri, totuș ele se continuă și se prelungesc pe tot timpul duratei acțiunii, neluând sfârșit decât odată cu ea;

Că, spre a ști dacă o infracțiune este instantanee sau continuă, doctrina, creatoarea acestei diviziuni, referindu-se la definiția dată oricărei infracțiuni de către legiuitor, cu modul acesta putându-se vede elementele constitutive ale infracțiunii și a se ști dacă printre ele se găsește și acela al duratei, cată a vede, pe bază unor atare elemente, dacă în speță este vorba de o infracțiune instantanee sau de una continuă;

Considerând că, conform art. 1 din legea repausului duminical, stabilimentele industriale vor înceta de a funcționa și vor fi închise în zilele de Duminică și sărbători anume indicate, începând dela ora (pentru bărbierii, ora 12) și până a douăzi la aceeaș oră;

Că, în speță, din dosarul de față, precum și din acela No. 2667 din 1914, rezolvit tot astăzi, rezultă că în ziua de Duminică 7 Septembrie 1914, la ora 2 p. m., comisarul Mavrianopol, din poliția orașului Bacău, a constatat, prin procesul-verbal No. 12180 din 1914, că oponentul ținea deschis și lucră în salonul său de bărbierie, și că în aceeaș zi, acel comisar, la ora 4 p. m., constată, prin procesul-verbal No. 12575 din 1914, exact acelaș fapt, în sarcina aceluiaș infractor și în acelaș salon de bărbierie; că, ambele procese-verbale fiind trimise judelei de ocol respectiv, s'a format două dosare, infractorul fiind judecat pentru fiecare din ele și condamnat în mod separat;

Că, din cuprinsul art. 1 din legea sus menționată, rezultând că stabilimentele industriale trebuiesc închise și puse în stare de a nu funcționa timp de 24 ore, în zilele anume indicate, urmează că, dacă în acest interval, la un moment dat, stabilimentul a fost deschis și a funcționat, în acel moment a avut loc prima săvârșire a infracțiunii, iar toate celelalte acte de executare, săvârșite în acelaș interval de 24 ore, nu sunt decât o prelungire și continuare a aceleiaș infracțiuni, care, prin natura sa, este susceptibilă de a se repeta pe tot timpul duratei acțiunii, neluând sfârșit decât la expirarea celor 24 ore;

Că, dacă, în speță, agentul polițienesc constatând contravențiunea la ora 2 p. m., a constatat-o apoi încăodată în aceeași zi, la ora 4, prin aceasta nu înseamnă că inculpatul a comis două infracțiuni, deoarece diferitele acte prin care s'a pertractat în timp executarea unei atare contravențiuni, nu formează fiecare în parte câte o infracțiune deosebită, ci toate asemenea acte fiind legate între ele prin o unitate de concepție și de scop, constituiesc, la un loc, una și aceeași infracțiune, de natură a se repetă, identică cu ea însăși, formând ceea ce se chiamă o continuitate fizică în timp, un asemenea gen de infracțiuni neputându-se imagina fără această repetare, noțiunea duratei fiind, precum spune doctrina, un element constitutiv al lor;

Că, deci, în speță, fiind vorba de o infracțiune continuă, adică unică, nu poate avea loc decât o singură urmărire penală și deci o singură pedeapsă, așa că cererea oponentului cată a fi admisă și a se declara lucru judecat, deoarece, pentru contravențiunea de față, oponentul a fost judecat tot astăzi, prin sentința acestui tribunal No. 812.

Pentru aceste motive, redactate de către d-l judecător C. St. Bossje, în neunire cu concluziunile d-lui reprezentant al Ministerului public, constată lucru judecat, etc.

Semnați: I. Beștelei, C. St. Bossje.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CORECȚIONAL AL SENEI

— 19 Ianuarie 1915 —

ABUZ DE ÎNCREDERE.—SOACRĂ.—GINERE.—IMUNITATE.—DECESUL SOȚIEL. — ART. 380 C. PEN. FR. (ART. 307 ȘI 329 C. PEN. ROM.).

Imunitatea stabilită de art. 380 c. pen., după care sustracțiunile comise de bărbați în paguba femeilor lor și invers, de descendenți în prejudiciul ascendenților lor sau afini de aceeași linie, etc., nu pot da loc decât la reparațiuni civile, se întinde și la alte deliecte săvârșite contra proprietății, mai cu seamă la abuzul de încredere.

Alianță, care asigură imunitatea autorilor acestor deliecte, subsistă după moartea persoanei care a produs această afinitate. Astfel, nu poate fi condamnat la pedepsele edictate de art. 406 și 408 c. pen. (art. 322 și 323 c. pen. rom.), prevenitul care ar fi comis, după decesul femeii sale, un abuz de încredere în prejudiciul soacrei sale. (Pand. périod. 1915. Bull. des sommaires, 2. 5).

Observațiune. — Legiuitorul penal, prin art. 380 c. pen. (art. 307 rom.), a stabilit, în materie de furt, o imunitate în favoarea oarecăror rude și afini, iar prin art. 329 din codul nostru penal, această imunitate a fost întinsă și la abuzul de încredere.

Aceste dispozițiuni împrumutate din dreptul roman, reproduc *ad literam* art. 313 c. pen. Știrbei. Motivele care au determinat pe legiuitorul vechi, ca și pe cel nou, a adopta această soluție, a fost pentru a înlătură scandalul unei urmăriri penale și a nu turbură liniștea familiilor, iar nicidecum ideea de coproprietate, nici că faptul ar fi lipsit de criminalitate (V. Garraud, *Tr. th. et pratique du droit pénal fr.*, II, 699, p. 714 urm.; F. Hélie, *Théorie du code pénal*, I, 1936).

Beneficiul imunității stabilite de art. 307, nu se aplică decât sustracțiunilor comise în prejudiciul persoanelor denumite în acest text, iar autorul furtului sau abuzului de încredere să fie soțul, ascendentul sau descendentul, ori afinul în același grad, ori fratele, ori sora, și această enumerare nu poate fi nici întinsă, nici restrânsă (Cas. rom. 22 Aprilie 1913, *Dreptul* din 1913, No. 59; jud. Zătrene, *Dreptul* din 1914, No. 28, p. 221).

Art. 307 și 329 nu acoperă însă sustracțiunile comise de un nepot în prejudiciul unchiului său, sau viceversa, nici acele săvârșite de un copil natural în prejudiciul tatălui său sau ascendenților despre tată și viceversa.

Sustracțiunile comise între frații naturali vor fi apărute de pedeapsă, ei fiind rude și moștenindu-se între dânsii (Cas. rom. 17 Ianuarie 1901, *Dreptul* din 1901, No. 41 și *Cr. judiciar* din același an, cu adnotația d-lui D. Alexandresco).

Rudele denumite în art. 307 se folosesc de imunitatea edictată de acest text, nu numai când au comis personal furtul sau abuzul de încredere, dar și atunci când ele sunt complicitii unor persoane străine de familie, pentrucă ele nu pot fi în nici într'un caz pedepsite (Trib. Iași, 30 Noembrie 1901, *Cr. Judiciar* din 1902, No. 14, cu adnotația d-lui D. Alexandresco. V. și I. Tanoviceanu, *Curs de drept penal*, t. II, No. 1396—1398 și 1439). S. R.

BIBLIOGRAFIE

Prime Elemente de Drept Civil, de George C. Tabacovici, profesor la Facultatea juridică din Iași, 3 vol. in 8°, București, Institutul de Arte Grafice C. Sfetă.— **Prețul volumului lei 10.**

D-l George Tabacovici a dat la lumină al treilea volum al Cursului de Drept Civil, profesat de d-sa la Facultatea juridică din Iași. Cu chipul acesta, întregul său curs, care îmbrățișează toate materiile codului civil, se află dat la lumină în trei mari volume de peste 600 pagini fiecare.

Studentimea dela Facultățile noastre de drept, are astfel la îndemână, grație d-lui Tabacovici, un curs elementar de drept civil, foarte util și care vine la timp; mai ales că cursul similar al d-lui Nacu se află epuizat și nu se mai găsește nici chiar pe la anticari.

Opera d-lui profesor Tabacovici va avea de sigur un succes foarte bine meritat.